

Jaarbrief van de Stichting Catharina Halkes Fonds,¹ augustus 2010

Uit het bestuur

door Willy Jansen, voorzitter



In deze Jaarbrief vindt u een verslag van de projecten die mede dankzij u als trouwe donateur van het Catharina Halkes Fonds in het afgelopen jaar mogelijk werden gemaakt. Bovendien willen wij u graag op de hoogte brengen van de laatste ontwikkelingen in het Fonds.

In 2009 werd op de volgende wijze onderzoek en onderwijs op het gebied van gender en religie ondersteund.

Het IWFT Vrouwen netwerk Theologie werd het hele jaar ondersteund door de financiering van de parttime medewerkster. Marian Papavoine, die deze functie jarenlang uitstekend vervuld heeft, heeft een andere werkkring gekregen, zodat wij afscheid van haar hebben moeten nemen. In verband met mogelijke veranderingen hierdoor is overleg gepleegd tussen het bestuur en IWFT. Er is een sollicitatie-procedure opgestart en er is intussen een nieuwe medewerkster gevonden, Annika den Dikken, die de coördinerende taken binnen het IWFT heeft overgenomen.

Verder heeft het bestuur zich gebogen over de aanvragen voor subsidies en daaruit een beargumenteerde selectie gemaakt. Belangrijk daarbij is dat in de aanvragen de relatie tussen gender en religie wordt geproblematiseerd. Welke aanvragen uiteindelijk gesubsidieerd zijn, kunt u onder het kopje subsidies lezen.

Er werden plannen gemaakt om de volgende Catharina Halkeslezing in 2010 extra feestelijk te laten zijn vanwege de 90e geboortedag van de naamgeefster van het Fonds. Wij verheugen ons met Catharina Halkes op het symposium op zaterdag 4 september onder

¹ Wij vragen vriendelijk uw aandacht voor de acceptgirokaart die met deze jaarbrief wordt meege-
stuurd. Uw bijdrage is meer dan welkom!

het motto: "Het leven vieren". De uitnodiging voor het symposium is in de maand juli naar al onze donateurs gestuurd en vindt u nogmaals op de achterzijde van deze brief.

Verder heeft het bestuur nog een aantal andere activiteiten ondernomen. Er is verken-
nend overleg gepleegd met het IWFT Vrouwennetwerk Theologie om te komen tot een
Centrum voor Gender, Religie, Cultuur. Het Beleidsplan 2010-2015 is voorbereid en
goedgekeurd. Centraal uitgangspunt daarin is de blijvende ondersteuning van het IWFT
Vrouwennetwerk Theologie en het verstrekken van subsidies voor losse projecten. Om-
dat de zittingstermijn van een aantal bestuursleden bijna is verstreken werd actief be-
gonnen met het werven van nieuwe bestuursleden. Verder verheugt het ons u te kunnen
meedelen dat ons bestuurslid Charlotte een prachtige dochter heeft gekregen: Bregje.

Wij hopen velen van u te mogen begroeten op het feestelijke symposium op 4 septem-
ber.

Met een hartelijke groet,
onder dank voor uw bijdrage aan het Catharina Halkes Fonds,

namens het bestuur,
Willy Jansen

Het bestuur van de Stichting werd in 2009 gevormd door:
prof. dr. Willy Jansen (voorzitter)
dr. Heleen Zorgdrager (secretaris en subsidiecommissie)
drs. Ria klein Tank (PR)
dr. Mathilde van Dijk (subsidiecommissie en Halkeslezing)
dr. Charlotte van der Leest (penningmeester)
drs. Sandra Veen (afgevaardigde IWFT Vrouwennetwerk Theologie)

prof. dr. em. Catharina J.M. Halkes, erelid

Inmiddels heeft Ria klein Tank afscheid genomen en is prof. dr. Maaike de Haardt in het
voorjaar 2010 toegetreden tot het bestuur. Wij danken Ria voor haar betrokken bijdrage
in de afgelopen 6 jaar en haar ruime, warme blik op de wereld van vrouwen, kerken en
theologie.

Er komt nog een vacature in het bestuur, dus als u geïnteresseerd bent om mee te den-
ken nodigen wij u van harte uit om contact op te nemen met de voorzitter
(w.jansen@maw.ru.nl) of de secretaris (secretariaat@halkesfonds.nl, tel 0318-470474).

Stichting Catharina Halkes Fonds, Postbank nr. 202462, Den Haag

Secretariaat: Heleen Zorgdrager, Het Bosje 16, 3921 EJ Elst (Utr.);
secretariaat@halkesfonds.nl; website: www.halkesfonds.nl

Financiën

door Charlotte van der Leest



Na het turbulente jaar 2008 is de financiële situatie van het fonds in 2009 aanzienlijk verbeterd. Zo is het eigen vermogen gestegen met een bedrag van € 43.102,-; van € 321.112,- op 31 december 2008 naar € 364.214,- op 31 december 2009. De reden van deze stijging is allereerst het feit dat het koersresultaat van de effecten in 2009 positief was in plaats van het negatieve koersresultaat in 2008 (in 2009 € 30.723,- ten opzichte van - € 65.804,- in 2008). Daarnaast heeft het fonds in 2009 een legaat ontvangen ter waarde van € 10.000,-. Ondanks deze stijging van het eigen vermogen ten opzichte van 2008 is het vermogen helaas nog niet op het niveau van 31 december 2007, te weten € 381.148,-, het niveau van voor de economische crisis.

In 2009 ontving het Catharina Halkes Fonds € 12.833,- aan couponrente. Dit is € 3.674,- minder dan de rente die het in 2008 heeft ontvangen. Hier staat echter tegenover dat de bankrente is gestegen ten opzichte van voorgaand jaar met een bedrag van € 2.865,-. In 2009 is ruim € 22.000,- uitgekeerd aan subsidies, waarvan het grootste deel is besteed aan het IWFT Vrouwen netwerk Theologie ten behoeve van de medewerkerplaats (€ 19.237,-). De kosten van de medewerkerplaats zijn met ruim 20% gestegen ten opzichte van 2008, vanwege een verhoging van de kosten die de Universiteit Utrecht doorberekent aan het IWFT. Het overige bedrag van de subsidies is uitgekeerd aan verschillende projecten, waarover u in deze nieuwsbrief meer informatie kunt vinden.

Tot onze spijt zijn de ontvangen donaties in 2009 met meer dan 35% gedaald ten opzichte van voorgaand jaar: van € 12.009,- in 2008 naar € 7.537,- in 2009. Waarschijnlijk is dit nog een gevolg van de economische crisis. Wij hopen echter van harte in 2010 meer donaties te mogen ontvangen om ons doel 'het bevorderen van onderwijs en onderzoek op het gebied van feminisme en theologie' te realiseren!

Graag danken wij hierbij al diegenen die ons het afgelopen jaar gesteund hebben. Ook dit jaar treft u bij deze Jaarbrief een acceptgiro aan ten behoeve van uw donatie. Mocht u wijzigingen willen doorgeven, dan kunt u dit doen per post (zie het adres onderaan deze Jaarbrief) of per mail: secretariaat@halkesfonds.nl. Wij hopen ook in 2010 op u te mogen rekenen!

Subsidiebeleid

door Heleen Zorgdrager, secretaris



De steun voor kleine projecten komt uit de “subsidiepot” die overblijft nadat we hebben voldaan aan de jaarlijkse bijdrage ten behoeve van de 0.2 fte medewerkerplaats IWFT. In 2009 is er uit de subsidiepot voor kleine projecten ongeveer € 3000,- uitgekeerd. Dat is minder dan in voorgaande jaren. De oorzaak lag niet in het aantal aanvragen dat we binnenkregen, wel hadden de aanvragen in doorsnee een mindere kwaliteit of vielen ze gewoon buiten de doelstellingen van het Fonds.

We ontvingen in totaal 14 aanvragen, waarvan er 7 konden worden gehonoreerd. Zij voldeden uitstekend of goed aan de doelstellingen van het Catharina Halkes Fonds, te weten het bevorderen van onderwijs en onderzoek op het terrein van feminisme en theologie, en het kritisch omgaan met de relatie tussen gender en religie. Verder hantieren we voor beoordeling van projectaanvragen de criteria van *haalbaarheid*, *overdraagbaarheid* en *uitstraling*, vooral naar doelgroepen in Nederland. U kunt over de voorwaarden voor subsidietoekenning lezen op de website www.halkesfonds.nl en daar is ook het aanvraagformulier te downloaden.

Hier volgt de lijst van gesubsidieerde projecten in 2009:

- € 400 voor de vertaling van een artikel voor de bundel ‘Everyday Life and the Sacred. Gendered Views on Religion’, uitgegeven door docenten vrouwenstudies theologie van de universiteiten.
- € 500 voor een themanummer over ‘Zingeving’ van het Tijdschrift voor Genderstudies.
- € 400 voor een symposium van het Collegium Theologicum cs. FFF waarin aandacht gegeven werd aan het boek ‘Als scherven spreken. Over God in het leven van alledag’ van Kune Biezeveld, erelid van de vereniging en oud-voorzitter van het Catharina Halkes Fonds.

- 2 x € 400 voor deelname van twee vrouwen aan het congres van de European Society of Women in Theological Research, augustus 2009 in Winchester (UK). In beide gevallen ging het om vrouwen die bestuurlijke taken vervullen ten behoeve van feministisch-theologische samenwerking in Europees verband.
- € 500 voor een werk- en studiedag rond het thema 'Roze vieringen' van het Landelijk KoördinatiePunt groepen kerk en homoseksualiteit (LKP). Lees hieronder de impressie van deze dag.

Subsidie

Studie en Werkdag Roze Vieringen



Op 28 november 2009 kwamen ruim tachtig mensen samen in gebouw De Heuvel in Rotterdam voor een studie- en werkdag rond het thema Roze Vieringen. De dag werd mede mogelijk door een enthousiaste en financiële bijdrage van het Catharina Halkes Fonds. Roze Vieringen zijn diensten waarin lesbo/homo/biseksuelen/transgender-mensen zich gemakkelijker kunnen herkennen dan in een doorsneeviering.

De dag – geleid door Jacobine Geel - was opgezet met inleidingen, muziek, workshops en veel gelegenheid tot gesprek. Een bijzonder element was de veelkleurigheid van de deelnemers. Vrouwen en mannen kwamen uit alle delen van het land en uit geheel verschillende kerkelijke tradities.

In de lezingen stonden de inleiders stil bij het verschijnsel liturgie. Daarnaast kwam aan de orde waarom er vieringen zijn op plekken waar je als lesbo/homo/biseksueel/transgender in de 'gewone' kerk toch welkom bent. Het bijzondere aan 'roze vieringen' is dat daar geprobeerd wordt om woorden en rituelen te ontwikkelen, die voor de deelnemers passen bij hun wijze van geloven. Deze experimenten leveren soms verrassende vormen op, maar roepen ook weer vragen op, omdat juist het zoeken naar inclusiviteit mensen soms kan blijken uit te sluiten. Het forumgesprek maakte duidelijk dat het experimentele karakter lastiger wordt als vieringen regelmatig gehouden worden; je wordt sneller een instituut dan je denkt.

In de workshops werden elementen van een slotviering voorbereid. Deze vond plaats in de kerk 't Steiger van de Dominicanen. Het was inspirerend en leerzaam om te zien hoe het nadenken over en samenwerken aan een 'roze viering' tot een dienst leidde die iedereen inspireerde.

Arie Borgdorff,

Landelijk KoördinatiePunt groepen, kerk en homoseksualiteit (het LKP)

Vanuit het IWFT Vrouwen netwerk Theologie

door Sandra Veen



Afscheid stafmedewerkster

In de herfst van 2009 kondigde Marian Papavoine aan dat zij haar functie als stafmedewerkster bij het IWFT wilde opzeggen vanwege uitbreiding van haar baan aan de Universiteit van Tilburg. Bijna 23 jaar lang was Marian als betaalde kracht van het IWFT degene die coördineerde en communiceerde, die vrijwel alle IWFT-leden kende en vrijwel alle leden kenden haar - tenminste van naam.

Op 22 januari 2010 hebben we Marian in de spotlights gezet tijdens een afscheidsreceptie in het Academiegebouw in Utrecht. Marian werd toegezongen en toegesproken. Als spin in het IWFT-web werd haar een web van e-mails van leden omgehangen en werd zij bevestigd als erelid van het OPP met een prachtige OPP-speld.

Nieuwe beleidsmedewerkster

Na het vertrek van Marian Papavoine is Sinsia van Kalkeren aangesteld als interim-medewerkster. Zij heeft, in nauwe samenwerking met de bestuurssecretaris Greet den Dulk-Barens, de honneurs uitstekend waargenomen.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van het IWFT op 16 april jl. heeft het bestuur Annika den Dikken voorgesteld als nieuwe beleidsmedewerkster. Annika den Dikken heeft de afgelopen jaren als promovenda gewerkt aan de Universiteit Utrecht, bij het departement Godgeleerdheid en het Ethiek Instituut. Haar onderzoek, waarop zij spoedig hoopt te promoveren, gaat over culturele lichaamsbeelden en hun mogelijke rol binnen de ethische afwegingen rondom *enhancement* technologieën (zoals plastische chirurgie, groeihormonen en doping).

Het IWFT dankt het Catharina Halkes Fonds voor de bereidheid opnieuw de plaats van de beleidsmedewerkster (0,2 fte) te financieren, zolang het binnen de financiële mogelijkheden en het beleid van het Fonds past.

Bestuurswisseling

In september 2009 nam Joke Westerhof afscheid als secretaris van het bestuur. Zij werd opgevolgd door Greet den Dulk-Barens. Greet werd tijdens de ALV op 16 april benoemd. Toen had zij al een intensieve periode als aspirant-secretaris achter de rug door het vertrek van Marian Papavoine.

Van Research Centre naar expertisecentrum

In de vorige Jaarbrief van het Catharina Halkes Fonds maakten wij bekend de mogelijkheden te onderzoeken om een landelijk onderzoekscentrum op te richten, een Research Centre Gender, Religion and Culture. Gé Speelman en Anne-Claire Mulder hebben een Mission Statement opgesteld en er is afgelopen jaar nauw overleg gevoerd met het Catharina Halkes Fonds en de hoogleraren Genderstudies. Na verloop van tijd werd duidelijk dat de academische wereld zodanig is geprofessionaliseerd, dat het IWFT niet voldoende menskracht en competentie heeft om een volwaardig onderzoekscentrum op te zetten en als universitaire gesprekspartner te kunnen functioneren.

De kracht van het IWFT Vrouwen netwerk Theologie is gelegen in de breedte en de diepte van de kennis en de vaardigheden van de leden. Er is een schat aan expertise aanwezig onder de geestelijk verzorgers, academici, ondernemers, media- en communicatiedeskundigen, predikanten en nog vele andere theologes. Het is uniek dat een netwerk zulke uiteenlopende deskundigheden verbindt en voor elkaar en voor de samenleving beschikbaar stelt. Wij bezinnen ons op de vraag op welke manieren het expertisecentrum voor 'religie en gender' vorm kan krijgen. Een proeve van de expertise beloven wij u tijdens de viering van het 35-jarig bestaan van het IWFT in 2011.

Sandra Veen, bestuurslid IWFT



Het IWFT Vrouwen netwerk Theologie biedt een plaats waar theologisch geschoolde of zich scholende vrouwen elkaar kunnen ontmoeten voor uitwisseling, ondersteuning en stimulering.

Ons doel:

- ontwikkeling van vrouwenstudies theologie binnen en buiten de universiteit bevorderen
- kritisch reflecteren op machtsverhoudingen in kerkelijke en maatschappelijke structuren
- de posities van theologes binnen de diverse werkvelden versterken

Welkom zijn vrouwen die theologie studeren, gestudeerd hebben of die op grond van haar werkzaamheden betrokken willen zijn bij het vrouwen netwerk theologie, van allerlei gezindtes. We zijn oecumenisch van aard.

IWFT Vrouwen netwerk Theologie, Faculteit Godgeleerdheid UU, Heidelberglaan 2, 3584 CS Utrecht.
T: 030 253 1839 – W: www.iwft.nl

Stichting Catharina Halkes Fonds, Postbank nr. 202462, Den Haag

Secretariaat: dr. H.E. Zorgdrager, Het Bosje 16, 3921 EJ Elst (Utr.);
secretariaat@halkesfonds.nl; website: www.halkesfonds.nl

Het leven vieren

Feestelijk symposium ter gelegenheid van de negentigste geboortedag van prof. dr. Catharina J.M. Halkes

Spreeksters Elisabeth Schüssler Fiorenza en Ruth Epting

Mini-opera Mama Verhalen Koor o.l.v. Astrid Serieese

Woorden en liederen

Sprankelende lichtshow

Receptie



4 september 2010, 13-17 uur

Aula Radboud Universiteit Nijmegen

Comeniuslaan 2, 6525 HP Nijmegen

Kosten: € 10,- bij voorinschrijving, overmaken naar rekeningnummer 202462, t.n.v. Stichting Catharina Halkesfonds Den Haag, o.v.v. Halkeslezing. € 15,- aan de deur. **Aanmeldingen:** voor 15 augustus naar Mathilde van Dijk, mathilde.van.dijk@kpnmail.nl
Op dit adres kunt u ook inlichtingen vragen. **Organisatie:** Catharina Halkesfonds, IWFT Vrouwenetwerk Theologie, Oecumenisch Forum Christenvrouwen in Europa, Oecumenische Vrouwensynode.